

มะเร็งเม็ดเลือดขาว

อ.ดร.นพ.อาจารย์ คุณาภินันท์

ภาควิชาอายุรศาสตร์ สาขาวิชาโลหิตวิทยา

สถาบันวิทยามะเร็งศิริราช คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ความรู้ทั่วไปของโรค

มะเร็งเม็ดเลือดขาวเป็นมะเร็งทางโลหิตวิทยาที่พบได้บ่อย และมีความรุนแรงสูง พบได้ทุกกลุ่มอายุ แต่พบบ่อยขึ้นในผู้สูงอายุ

ชนิดของโรค

แบ่งเป็นมะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิดเฉียบพลัน (acute leukemia) และเรื้อรัง (chronic leukemia) และแบ่งตามชนิดของเม็ดเลือดขาวที่เป็นมะเร็งชนิด myeloid หรือ lymphoid

สาเหตุ

มักเกิดจากความผิดปกติทางพันธุกรรมที่เกิดขึ้นภายหลัง อันอาจเป็นผลจากการได้รับกัมมันตภาพรังสี สารเคมีหรือการรักษาด้วยยาต้านมะเร็งในอดีต อย่างไรก็ตามส่วนใหญ่จะไม่พบสาเหตุที่ชัดเจน

อาการ

มักมาด้วยภาวะเม็ดเลือดขาวสูง โลหิตจาง เกล็ดเลือดต่ำ ทำให้มีอาการอ่อนเพลียเลือดออกง่ายผิดปกติ หรือมีการติดเชื้อ บางชนิดจะพบตับหรือม้ามมีขนาดโตขึ้น หรือมีก้อนมะเร็งเกิดตามร่างกายหรือผิวหนัง กรณีที่เม็ดเลือดขาวกระจายเข้าไปในอวัยวะสำคัญอาจจะทำให้เกิดความผิดปกติของอวัยวะเหล่านั้น

การวินิจฉัย

จากการตรวจเลือด พบเม็ดเลือดขาวสูง โลหิตจาง เกล็ดเลือดต่ำ และตรวจชนิดของเม็ดเลือดขาวที่เป็นโรคด้วยเทคนิคโฟลไซโตเมทรี (flow cytometry) และตรวจพันธุกรรมของโรคจากเลือดและไขกระดูก

การรักษา

มักรักษาด้วยการให้ยาเคมีบำบัด และอาจต้องให้เลือดแดงหรือเกล็ดเลือดร่วมด้วย กรณีที่มีการติดเชื้อ ต้องให้ยาปฏิชีวนะร่วมด้วย ถ้าพบความผิดปกติทางพันธุกรรมที่จำเพาะอาจสามารถให้ยามุ่งเป้า เช่น ยากลุ่ม tyrosine kinase inhibitor ใน chronic myeloid leukemia หรือ FLT3 inhibitor ใน FLT-3 positive acute myeloid leukemia การรักษาที่ทำให้หายขาดคือ การปลูกถ่ายเซลล์ต้นกำเนิดจากผู้ที่มีเนื้อเยื่อตรงกัน (HLA-matched allogeneic stem cell transplantation)

การป้องกัน

ยังไม่มีวิธีการป้องกัน แต่แนะนำให้มาตรวจเลือดและพบแพทย์เมื่อมีความผิดปกติ